

(המשך ממעמד 5)

שעבר במקום דאג להסגיר את הקבוצה למיטרה. הם נעצרו ל-משך הלילה ושחררו בבוקר המ-חרת.

באותו לילה נתגבשה ההחלטה בליבו של קרלוס, מיוצאי דרום-אמריקה אצלנו... היה לו ברור, שמכאן צריך לצאת משהו. תוך כדי הלילה הארוך על ספסלי המעצר המיטרה, יצאה אל הכתב תוכנית להקים אנדרטה בעקבות המאור-עות. הוא גיבש את ההחלטה עם היושבים לצידו על ספסלי המעצר... אושוויץ ואורוגוואי. כששב קרלוס הביתה, התגבשה התוכנית במלואה: "אנדרטה לקורבנות ה-טרור בקרב שני העמים", שתוצב בכניסה למשק. האמן המקומי שלנו הכין אפילו סקיצה לתוכנית, נקב-עה כמות הברזל והבטון הדרושה, ונוסף לכך חשב קרלוס, כיצד גי-תן יהיה למלאה בתוכן אחרי. מדי שנה, לדעתו, יש לערוך טקס לפני האנדרטה ולשתף בו כפר ערבי, ליצור יום של דרישה בין שני הע-מים.

כמו שאמרנו, כשקרלוס רוצה, אז הוא דוחף, אם צריך, אפילו לבדו. ככה אנו מכירים אותו כבר שנים רבות. מאז הצטרף אלינו עם הגרעין האורוגוואי, תיפקד כרכז משק, רכז ועדת-החברה ועוד כהנה וכהנה.

כאן יש להוסיף, כי מצויים בקר-בנו רבים מיוצאי השואה, כאלה אשר עברו בנעוריהם את התופת שבמחנות-ההשמדה. הרגישות היא רבה, ישנם בינינו אחדים שאף סבי-לו מטרור ערבי.

דוברים ישנים. ביום שישי, כי-שבועיים לאחר הטבח, הופיעה בי-דריהאינפורמציה השבועי, הצעת מיספר חברים להקים אנדרטה ל-קורבנות הטרור" נוסף על כך, הרי-בא הנושא לדיון לאישור המוכררת. שמועה שעברה מפה לאוזן סיפרה על כאלה, אשר פרצו לחדרהמזי-כירות ודרשו להוריד את הנושא מעל סדר-היום. אחרים נשבעו, כי-היה מי שאיים בעויבת הקיבוץ, אם תתקבל ההצעה.

לאחר אותה שיחה עמד המזכיר לפני לחץ לדחות כל דיון בנושא ולהורידו מעל סדר-היום. השמר-עות עשו לתן כנפיים ושיתח היום בהדרהאכול, במועדון ובמקומות-העבודה היתה בנושא האנדרטה, רבים מיהרו לשאול אם מקימים אצלנו אנדרטה לפלסטינים. אפילו הצעירים החלו מתווכחים. מישהו אמר, שלא הקמנו אנדרטה לאותם שגרצחו בפעולות הטרור הפלס-טיני, אז למה דווקא עכשיו?

צעיר אחד מיוצאי החירות הי-מובחרות צה"ל הזהיר, שמיד כשיוחלו בהקמת האנדרטה, הוא ידאג לפרק אותה. היילת בשירות סדיר, העושה בתפקיד מורה-חי-ית, אמרה שלכשתקום האנדרטה, לא תעז להיכנס לעיריה שבה היא משרתת. היא טענה כי הדבר עלול לעלות לה בבריאותה.

בכל מקום נשמעו שיחות על הי-נושא. "שידאגו לדברים אחרים, למה דווקא לאנדרטה?" רטנו אחד-דים. היו שפנו לקרלוס להוריד את ההצעה, מתוך כבוד לאלה ביי-נינו, אשר יחושו נפגעים. לאחר כמה ימי סערה, פנה אליו המזכיר וביקש כי יסיר את ההצעה: "למה לעורר את הדוברים?" וככלות הכל, באמת למה?

לאחר מחשבה ולאחר שה"עס-קונה" המקומית התיישה לדיון שני על נושא, האנדרטה והשלכר-תיה, נראה לכולם, כי העלאת הי-הצעה בשיחת-קיבוץ, כך שלמעשה תתרכז בוויכוח על רגשות זה או אחר, או הצעה שתוכה ברוב של 4 מול 104 היא חסרת טעם... כשנפרדו הביתה, פלט מיגל, שי-היה שותף לדיון: "בסופו של דבר, הרי אצל כל אחד מאיתנו מסתתר בגין קטן כזה, שמדי פעם מזכיר לנו מי אנחנו."

חזרה לארלזורוב

לעבור שוב על אותו חומר עתיק-יומין, שבו עסק אחיו לפני 50 שנה, זמן לא רב אחרי שהסתיים הי-עירעור במישפט רצח ארלזורוב, מונה מכס קנת כשופט-שלום. בי-גיל 28 היה אחד השופטים הצעירים בארץ. בשלהי שילטון המנדאט בי-דצמבר 1947, מונה כשופט מחווי-

כאשר הסניגור הוראס סמואל קר-אותה ארוכות בנושא זה, עמדה בתוקף על עדותה. הוא זכר את שני הערבים שהיו-דומים במיבנה גופם לנאשמים הי-יהודים, ואשר נטען כי הורו ברצח ארלזורוב. אך כאשר הציגום לפני-האלמנה לא זזו זו מעדותה הקר-

חשובים. הוא ייצג את ממשלת-פלשתינה-א"י באחד המישפטים הי-גדולים ביותר בעניין קרקעות הי-שולטן התורכי. המישפט התנהל גם בארץ וגם בתורכיה, וקנטרורי-ביץ הופיע בשני המקומות. במיסי-גרת תפקידו הופיע גם במישפט ר-צח ארלזורוב, והיה היהודי הי-

תמונה היסטורית הנרי קנטורוביץ (באמ"צ) במישלחת של ראשי-הישוב ליד הכניסה לכנסית זמורה וציפורה שרת. משמאל: משה שרת, השופט יומין, שבו עסק אחיו לפני 50 שנה.

בתי-אביב. מאז כיהן בבית-מישפט זה, ובשנים האחרונות לכהונתו שי-מש כנשיא בית-המישפט המחוזי. במלאת לו 70 שנה פרש לגימל-אות. אחיו הבכור, הנרי, דבק בממ-שלת המנדאט. אחרי הקמת מדינת-ישראל עבר יחד עם שרידי הממ-שלה האנגלית לקפריסין, בתפקיד האחראי לפירוק ממשלת-המנדאט.

דמת, שהרשיעה את סטבסקי ורוגני-בלט. השיפטים, שני האנגלים ו-הערבי, קיבלו את עדותה ועדותו של מפקח המיטרה האנגלי רייס שחקר בפרשה, והרשיעו את השניים. רק השופט היהודי מואיס ואלירו, בדעת מיעוט, זיכה את הנאשמים. גם את העירעור לבית-המישפט העליון זכר השופט קנת. מכיוון שי-זה היווה תקדים מישפטי, הנאשר-

יחיד שהופיע במישפט זה מטעם התביעה.

הרשעה בדעת רוב

האח מוכס קנת, היה או איש צעיר ומישפטן מתחיל, ויש להגית כי התעניין מאוד במישפט.

שני דורות אחרי שהנרי קנטורוביץ הופיע כתובע

במישפט נגד החשודים ברצח ארלזורוב, מונה

אחיו כחבר הוועדה המלכתית לחקירת הרצח

שנים אחדות עסק בסילוק חובות המימשל, תשלום פנסיות וסיומם של עניינים אחרים. או פרש לגימ-לאות ונסע להתגורר באנגליה. הוא נפטר לפני ארבע שנים. אשתו שי-מחה, מתגוררת בירושלים. השבוע חזרה מישפחת קנת לע-סוק במישפט רצח ארלזורוב מחד-דש. אילנה אלון

מים וזכו שם. מכיוון שלא היה סיוע מספיק לעדותה של האלמנה, לא-כאדם זהיר ומישפטן מנוסה, לא הביע השופט קנת גם אז, לפני שי-לוש שנים, כל דיעה על המישפט. הוא לא סיפר מה היתה דעתו הי-אישית על אשמתם או חפותם של השניים. אך מעניין מה עובר בי-ליבו של שופט העומד בימים אלה

שהיה חשוב מבחינה פוליטית וי-חברתית, ואף יצר תקדים מישפטי. את זיכרונותיו מאותו מישפט הי-עלה השופט קנת לפני העולם הזה לפני כשלוש שנים. הוא זכר בי-עיקר את עדותה של סימה ארלור-זורוב. כיצד זיהתה את סטבסקי על פי פסי מעילו, שאותם ראתה בחשיכה. הוא התרשם מכך שגם

השופט מוכס קנת למי דמו הערבים?

כאשר יצא השופט מוכס קנת לגימלאות, לפני כשלוש שנים, היתה פרשת רצח ארלזורוב פרי-שיה מישפטית פיקנטית אבל כמעט נשכחה. השבוע מונה השופט קנת כחבר בוועדת-החקירה שהוקמה כדי לטהר את שמם של אברהם סטבסקי וצבי רוונטל, אשר נאשר-מו אז ברצח ארלזורוב.

בראיון, שהעניק השופט להעולם הזה, כאשר יצא לגימלאות, הקדיש מקום נכבד לזיכרונותיו מהמישפט המסעיר. למרות שהוא עצמו לא הופיע במישפט, היה לו קשר מיש-פחתי לפרשה. אחיו הבכור, הנרי קנטורוביץ, היה עוזרו של מוסה אל-עלמי, מי שהיה התובע במיש-פטם של סטבסקי ורוונטל.

בזאת השלימה ההיסטוריה מעגל תעתיים משלה. האח הבכור עזר לתביעה, וניסה להביא להרשעתם של השניים. האח האחר ינסה, אחר-רי 50 שנה, לטהר את שמם, למרות שזוכו כבר בתקרה-רצה.

מישפחת קנטורוביץ, שאחדים מי-בניה החליפו את שמם לקנת, היא משפחה מרובת מישפטנים. הותיק מכולם היה האח הנרי, שנולד בי-שנת 1900 בארץ. יחד עם הוריו היגר בילדותו בגלל רדיפות התור-כים לאנגליה, ושם למד מישפטים. כאשר תורה המישפחה אחרי ניצ-חון האנגלים לפלשתינה-א"י, מונה הנרי כמושל נפת-חברון. שם פגש בבחו של הרב הראשי של העיר, שמה מגי, ונשא אותה לאשה. הנרי עשה חיל, והיה לפקיד הי-